

Kaisa Riiko ja Jaakko Suominen tutkivat tuubiin säilötyä seosviljaa.

140 lypsävän rehut kymmenen kilometrin säteeltä

Yhteistyön avulla kaikki valkuaisrehutkin saadaan lähialueelta. Yhteistyö pelaa, kun sallii erilaiset toimintatavat ja keskittyy kokonaisuuden hallintaan.

TURKU (MT)

Vennan tila Turun Paattisilla on vuosikaudet tehnyt tuloksesta yhteistyötä usean naapuritilan kanssa. Oma peltoala ei riittäisi karjan ruokintaan, mutta yhteistyön avulla lähes kaikki rehut saadaan kymmenen kilometrin säteeltä. Myös lannalle löytyy aina paikka, joko omilta tai naapurin pelloilta.

Jaakko ja Pirkko Suominen aloittivat vuonna 1986 tuotannon 20 pellohehtaarella ja 12 lehmällä. EU-ajan alkaessa päätettiin keskittyä täysillä maitoon ja luomutuotantoon.

Nyt tilalla on kaksi robottia, 140 lypsävää ja 120–130 päättä nuorkarjaa.

Pelto on Varsinais-Suomessa kallista ja sitä on tarjolla vähän, joten peltoalaa ei ole pystytty kasvattamaan kotieläintuotannon tahdissa. Omaa peltoa on noin 90 hehtaaria ja lisäksi vuokramaita.

Suulliset sopimukset

Rehuntuotannossa tehdään tiivistä yhteistyötä naapu-

ruston luomutilojen kanssa. Yhteistyötiloilta ostettavalla valkuaiskasvipitoisella seosviljalla on iso rooli Vennan karjan rehustuksessa.

Keväällä istutetaan kahvikupin ääreen ja sovitaan, miten paljon kukin yhteistyötila tuottaa seosviljaa ja mikä sen hinta on. Kirjallista sopimusta ei tehdä, suullinen riittää.

Jokainen viljelijä päättää itse, onko seoksen valkuaiskasvi hernettä vai härkäpapua. Suomisten toiveena on, että valkuaiskasvia olisi sadossa 30 prosenttia.

Seosvilja korjataan kosteana, kuljetetaan Vennan tilalle, murskataan valssimyllyllä ja säilötään ”makkaraan” eli ilmatiiviiseen muovipötköön.

Laatuhinnoittelua ei käytetä. ”Jos tänä vuonna voittaa yksi, seuraavana vuonna voittaa toinen”, Jaakko Suominen toteaa.

Viljan murskesäilöntä on edullista, koska turhat kuivatuskustannukset jäävät pois. Vennan tilalla on kuitenkin varmuuden vuoksi myös kuivuri.

”Koska sopimukset tehdään hehtaareina, satoriski jää meille. Jos hehtaarisato on tavallista parempi, osa viljasta täytyy kuivata varastoon.”

Yhteistyötä on tehty samojen tilojen kanssa vuosia. Suomisen mukaan se pelaa hyvin, kun antaa riittävästi tilaa erilaisille toimintatavoille.

”Hehtaareista sovitaan keväällä ja viljelijä kippaa sadon meille syksyllä. Siinä välissä minä en mene sorkkimaan”, Suominen sanoo.

Maan rakenne perusasia

Säilörehu tuotetaan pääasiassa omilla pelloilla. Etelä-Suomen kuivien kesien takia puskuriksi tarvitaan kuitenkin myös naapurien nurmia.

Omilla nurmilla kasvaa heinäkasvien lisäksi apilaa ja mailasta. Mailanen pärjää kuivina vuosina muita kasveja paremmin, ja sen osuutta onkin kasvatettu.

Lisäksi mailanen on erinomainen maanparantaja. Se on Suomelle tärkeä asia. ”Maan rakenne ratkaisee kaiken.”

Vennan tilalla kalkitaan peltoja ahkerasti, sillä mailaselle minimi-pH on 6,5. Lisäksi tehdään aina tarvittaessa täydennysojituksia.

Säilörehusta valkuaista

Säilörehu on karjan tärkein valkuaislähde. Sitä täydennetään seosviljalla.

Jos valkuaisstarvetta vielä jää, se täytetään luomurypsillä, omalla ja naapureilta ostetulla. Sitä varten tilalla on oma pieni puristamo.

Näinkin ison lypsykarjatilän rehustus voi siis perustua kokonaan kotimaiseen, lähellä tilaa tuotettuun valkuaiseen.

Öljykasvien puristuksessa syntyvä öljy menee rehuksi lähiseen luomukanalaan.

Lannalle löytyy paikka

Noin puolet tilalla syntyvästä lietelannasta käytetään omilla pelloilla, toinen puoli menee yhteistyötiloilta.

Kun lannanlevitysalaa on käytettävissä moninkertaisesti enemmän kuin omat pelot, jo-

Rypsi puristetaan omalla laitteistolla.

ka säälle ja tilanteeseen löytyy sopiva levityspaikka.

”Märälle maalle ei tarvitse koskaan lähteä tallemaan”, Jaakko Suominen toteaa.

Lannasta Vennan tila ei peri hintaa. Vastaanottaja maksaa rahdin ja levityksen, jonka hoitaa tuttu urakoitsija.

Vennan tilalla lantaa käytetään ympäristötuen rajoihin nähden vähän. ”Meillä viljellään tosi niukoilla ravinteilla”, Suominen sanoo.

”Periaatteena on, että lanta menee sinne, missä sitä kasvien ravitsemuksen kannalta eniten tarvitaan, oli se sitten oma tai yhteistyötilan pelto.”

Niukasta lannan käytöstä huolimatta viljan keskisadot ovat Vennan tilalla 2800–3200 kiloa hehtaarilta.

Separattoria testataan

Tilalla on myös lietelannan separaattori, jonka käyttöä parhaillaan harjoitellaan.

Lietteestä erotettua kuiva- jaetta kannattaa kuljettaa myös etäällä sijaitseville vuokramaille. Nestejäte taas sopii hyvin sijoitettavaksi nurmeen.

Jos lannanlevitysaikoihin jatkossa tulee tiukennuksia, tilojen välinen lantayhteistyö on entistä tärkeämpää, Suominen sanoo.

”Ja siinä tapauksessa myös etäsäiliöiden rakentamiseen on myönnettävä investointitukia.”

SATU LEHTONEN